

ISKOLATÍPUS

Tantárgy	Általános isk. 1-4	Általános isk. 5-8	Gimnázium 9-12	Gimnázium 7-12	Gimnázium 5-12	Szakközép 9-12	Szakiskolák
Technika, életvitel és gyakorlat	1-2. évfolyam A „2. Tárgyi kultúra, technológiák, termelés” tematikai egység kapcsolódási pontjai között utalás történik az Erkölcstan tantárgyra, és abban a „Szellemi termékek az emberiség szolgálatában” témára, de ennek aztán nincs nyoma az Erkölcstan tantárgy részletes kibontásában. Ugyanitt az ismeretek/fejlesztési követelmények között a következő szellemi alkotásokhoz kapcsolódó ismeret/fejlesztési követelmény szerepel: 3.4. évfolyam „2.4. A technika vívmányainak mindennapi használata A háztartásban lévő eszközök, berendezések és a megismert egyszerű termelési (készítési) folyamatok, valamint fogyasztási cikkek azonosítása. Neves magyar, illetve külföldi találmányok, feltalálók. Technikatörténeti érdekességek.”		11. évfolyam A „1. Család, otthon, háztartás” tematikai egységben az ismeretek/fejlesztési követelmények között a következő szellemi alkotásokhoz kapcsolódó ismeret/fejlesztési követelmény szerepel: „1.3. Tudatos fogyasztói magatartás A média és a reklámok befolyásoló szerepe a termékválasztásban. Környezet- és egészségtudatos fogyasztói magatartás. Tudatos vásárlás (pénz- és energiatakarékosság, előre átgondolt vásárlás, egészséges, környezetbarát anyagokból és környezetkímélő technológiával készült, megfelelő csomagolású, magyar, illetve helyi termékek, továbbá a méltányos kereskedelem előnyben részesítése). Védjegyek, eredetvédelem. A termékhamisítás veszélyei, társadalmi kockázata. Fogyasztóvédelem. Szavatosság, jótállás és az ezzel kapcsolatos fogyasztói jogok és lehetőségek (javítás, kicserélés, vételár-leszállítás, vételár-visszatérítés). Utazási szerződések, távollévők között kötött szerződések. Tisztességtelen reklámok és kereskedelmi gyakorlatok. Pénzügyi fogyasztóvédelem. Panaszügyintézés a panasztétel lehetséges módjai (szolgáltatókra háruló választadási kötelezettség, fogyasztóvédelmi hatósághoz való fordulás), békéltető testületek.”	11. évfolyam A „1. Család, otthon, háztartás” tematikai egységben az ismeretek/fejlesztési követelmények között a következő szellemi alkotásokhoz kapcsolódó ismeret/fejlesztési követelmény szerepel: „1.3. Tudatos fogyasztói magatartás A média és a reklámok befolyásoló szerepe a termékválasztásban. Környezet- és egészségtudatos fogyasztói magatartás. Tudatos vásárlás (pénz- és energiatakarékosság, előre átgondolt vásárlás, egészséges, környezetbarát anyagokból és környezetkímélő technológiával készült, megfelelő csomagolású, magyar, illetve helyi termékek, továbbá a méltányos kereskedelem előnyben részesítése). Védjegyek, eredetvédelem. A termékhamisítás veszélyei, társadalmi kockázata. Fogyasztóvédelem. Szavatosság, jótállás és az ezzel kapcsolatos fogyasztói jogok és lehetőségek (javítás, kicserélés, vételár-leszállítás, vételár-visszatérítés). Utazási szerződések, távollévők között kötött szerződések. Tisztességtelen reklámok és kereskedelmi gyakorlatok. Pénzügyi fogyasztóvédelem. Panaszügyintézés a panasztétel lehetséges módjai (szolgáltatókra háruló választadási kötelezettség, fogyasztóvédelmi hatósághoz való fordulás), békéltető testületek.”	11. évfolyam A „1. Család, otthon, háztartás” tematikai egységben az ismeretek/fejlesztési követelmények között a következő szellemi alkotásokhoz kapcsolódó ismeret/fejlesztési követelmény szerepel: „1.3. Tudatos fogyasztói magatartás A média és a reklámok befolyásoló szerepe a termékválasztásban. Környezet- és egészségtudatos fogyasztói magatartás. Tudatos vásárlás (pénz- és energiatakarékosság, előre átgondolt vásárlás, egészséges, környezetbarát anyagokból és környezetkímélő technológiával készült, megfelelő csomagolású, magyar, illetve helyi termékek, továbbá a méltányos kereskedelem előnyben részesítése). Védjegyek, eredetvédelem. A termékhamisítás veszélyei, társadalmi kockázata. Fogyasztóvédelem. Szavatosság, jótállás és az ezzel kapcsolatos fogyasztói jogok és lehetőségek (javítás, kicserélés, vételár-leszállítás, vételár-visszatérítés). Utazási szerződések, távollévők között kötött szerződések. Tisztességtelen reklámok és kereskedelmi gyakorlatok. Pénzügyi fogyasztóvédelem. Panaszügyintézés a panasztétel lehetséges módjai (szolgáltatókra háruló választadási kötelezettség, fogyasztóvédelmi hatósághoz való fordulás), békéltető testületek.”		
KÖRNYEZETISMERET tantárgy	1-2. évfolyam „A gyufa használata. Irinyi János mint a gyufa feltalálója.” „A tudomány és technika fejlődésének felismertetése példák alapján, a találmányok jelentőségének meglátása a távcső példáján.”						
ERKÖLCSTAN tantárgy		5-6. évfolyam Az “Én és tágabb közösségeim - Helyem a világban” tematikai egységben az ismeretek/fejlesztési követelmények között a következő szellemi alkotásokhoz kapcsolódó ismeret/fejlesztési követelmény szerepel: Új technikák, új szabályok Vajon ami rajta van a világhálón az a világ közös tulajdonának tekinthető? Mi az, amit szabadon használhatunk fel az interneten elérhető tartalmak közül, és mi az, amit nem? Mi az, amit szabadon tölthetünk fel, és mi az, amit nem? Honnan lehet tudni, hogy mit véd a szerzői jog és mit nem?					
			7-8. évfolyam Az „Én és tágabb közösségeim – Helyem a világban” tematikai egységben az ismeretek/fejlesztési követelmények között a következő szellemi alkotásokhoz kapcsolódó ismeret/fejlesztési követelmény szerepel: „Új technikák, új szabályok Vajon ami rajta van a világhálón az a világ közös tulajdonának tekinthető? Mi az, amit szabadon használhatunk fel az interneten elérhető tartalmak közül, és mi az, amit nem? Mi az, amit szabadon tölthetünk fel, és mi az, amit nem? Honnan lehet tudni, hogy mit véd a szerzői jog és mit nem?”	7-8. évfolyam Az „Én és tágabb közösségeim – Helyem a világban” tematikai egységben az ismeretek/fejlesztési követelmények között a következő szellemi alkotásokhoz kapcsolódó ismeret/fejlesztési követelmény szerepel: „Új technikák, új szabályok Vajon ami rajta van a világhálón az a világ közös tulajdonának tekinthető? Mi az, amit szabadon használhatunk fel az interneten elérhető tartalmak közül, és mi az, amit nem? Mi az, amit szabadon tölthetünk fel, és mi az, amit nem? Honnan lehet tudni, hogy mit véd a szerzői jog és mit nem?”			

Tantárgy	Általános isk. 1-4	Általános isk. 5-8	Gimnázium 9-12	Gimnázium 7-12	Gimnázium 5-12	Szakközép 9-12	Szakiskolák
INFORMATIKA tantárgy		5-6. évfolyam Az „5. Az információs társadalom, 5.1. Az információkezelés jogi és etikai vonatkozásai” tematikai egységben az ismeretek/fejlesztési követelmények között a következő szellemi alkotásokhoz kapcsolódó ismeret/fejlesztési követelmény szerepel: Az információforrások megkülönböztetése a saját dokumentumban A saját dokumentumban felhasznált információforrások jellemzői. A felhasznált információforrások feltüntetése a saját dokumentumban, a szerzői jogok tiszteletben tartása. A “6. Könyvtári informatika” tematikai egységben az ismeretek/fejlesztési követelmények között a következő szellemi alkotásokhoz kapcsolódó ismeret/fejlesztési követelmény szerepel: Bibliográfiai hivatkozás, forrásfelhasználás A forrásmegjelölés etikai vonatkozásainak megértése. Saját és mások gondolatainak elkülönítése. A felhasznált források önálló azonosítása a dokumentumok főbb adatainak (szerző, cím, hely, kiadó, év) megnevezésével. Bibliográfiai hivatkozás készítése önálló művekről, segítséggel.	Az „5. Az információs társadalom, 5.1. Az információkezelés jogi és etikai vonatkozásai” tematikai egységben az ismeretek/fejlesztési követelmények között a következő szellemi alkotásokhoz kapcsolódó ismeret/fejlesztési követelmény szerepel: „Szerzői jogi alapfogalmak. Az infokommunikációs publikálási szabályok megismerése A szerzői jog, szerzői alkotás. A szerzőt megillető jogok, személyhez fűződő jogok, vagyoni jogok. A szabad információhoz jutás igénye. Az információval kapcsolatos műveletek ismerete (másolás, terjesztés, reprodukálás, forgalmazás, felhatalmazás, előadás). Védelmi idő, közkincs, szabad felhasználás fogalmának ismerete. Az infokommunikációs publikálási szabályok megismerése. A publikáció típusának megfelelő szabályok megbeszélése, értelmezése.” A „Könyvtári informatika” tematikai egységben az ismeretek/fejlesztési követelmények között a következő szellemi alkotásokhoz kapcsolódó ismeret/fejlesztési követelmény szerepel: „Bibliográfiai hivatkozás, forrásfelhasználás Bibliográfiai hivatkozás önálló készítése folyóiratcikkekről. Az interneten megjelent források hivatkozási technikájának megismerése, segítséggel való alkalmazása. Hivatkozásjegyzék, irodalomjegyzék készítése. Forráshasználton alapuló munkákban való pontos hivatkozás. Az információk feldolgozásának és az új szellemi termék létrehozásának gondolati és technikai műveleteinek alkotó és etikus alkalmazása.”				
		7-8. évfolyam Az “5. Az információs társadalom” tematikai egységben az ismeretek/fejlesztési követelmények között a következő szellemi alkotásokhoz kapcsolódó ismeret/fejlesztési követelmény szerepel: Az informatikai eszközök alkalmazásának fontosabb etikai kérdései Szoftverek csoportosítása különböző szempontok szerint. A jogtisztta szoftverhasználat előnye. Szabadon vagy korlátozottan használható programok használata. A programhasználat során betartandó jogok és kötelességek. Az információforrások etikus felhasználásának megismerése Az információszerzés folyamatának ismerete. Az információforrások etikus felhasználása. Az információforrások feltüntetése. Az információ értéként való kezelése. Az információ megosztásának folyamata az etikai és jogi elvárások betartásával. A “6. Könyvtári informatika” tematikai egységben az ismeretek/fejlesztési követelmények között a következő szellemi alkotásokhoz kapcsolódó ismeret/fejlesztési követelmény szerepel: Bibliográfiai hivatkozás, forrásfelhasználás Bibliográfiai hivatkozás önálló készítése. Idézés jelölése. A szerzői jogi vonatkozások megértése. Forrásjegyzék összeállítása.	7-8. évfolyam Az „5. Az információs társadalom, 5.1. Az információkezelés jogi és etikai vonatkozásai” tematikai egységben az ismeretek/fejlesztési követelmények között a következő szellemi alkotásokhoz kapcsolódó ismeret/fejlesztési követelmény szerepel: „Az informatikai eszközök alkalmazásának fontosabb etikai kérdései. Szoftverek csoportosítása különböző szempontok szerint. A jogtisztta szoftverhasználat előnye. Szabadon vagy korlátozottan használható programok használata. A programhasználat során betartandó jogok és kötelességek.” „Az információforrások etikus felhasználásának megismerése. Az információszerzés folyamatának ismerete. Az információforrások etikus felhasználása. Az információforrások feltüntetése. Az információ értéként való kezelése. Az információ megosztásának folyamata az etikai és jogi elvárások betartásával.” A „6. Könyvtári informatika” tematikai egységben az ismeretek/fejlesztési követelmények között a következő szellemi alkotásokhoz kapcsolódó ismeret/fejlesztési követelmény szerepel: „Bibliográfiai hivatkozás, forrásfelhasználás. Bibliográfiai hivatkozás önálló készítése. Idézés jelölése. A szerzői jogi vonatkozások megértése. Forrásjegyzék összeállítása.”	7-8. évfolyam Az „5. Az információs társadalom, 5.1. Az információkezelés jogi és etikai vonatkozásai” tematikai egységben az ismeretek/fejlesztési követelmények között a következő szellemi alkotásokhoz kapcsolódó ismeret/fejlesztési követelmény szerepel: „Az információforrások etikus felhasználásának megismerése. Az információszerzés folyamatának ismerete. Az információforrások etikus felhasználása. Az információforrások feltüntetése. Az információ értéként való kezelése. Az információ megosztásának folyamata az etikai és jogi elvárások betartásával.” A „6. Könyvtári informatika” tematikai egységben az ismeretek/fejlesztési követelmények között a következő szellemi alkotásokhoz kapcsolódó ismeret/fejlesztési követelmény szerepel: „Bibliográfiai hivatkozás, forrásfelhasználás. Bibliográfiai hivatkozás önálló készítése. Idézés jelölése. A szerzői jogi vonatkozások megértése. Forrásjegyzék összeállítása.”	7-8. évfolyam Az „5. Az információs társadalom, 5.1. Az információkezelés jogi és etikai vonatkozásai” tematikai egységben az ismeretek/fejlesztési követelmények között a következő szellemi alkotásokhoz kapcsolódó ismeret/fejlesztési követelmény szerepel: „Az információforrások etikus felhasználásának megismerése. Az információszerzés folyamatának ismerete. Az információforrások etikus felhasználása. Az információforrások feltüntetése. Az információ értéként való kezelése. Az információ megosztásának folyamata az etikai és jogi elvárások betartásával.” A „6. Könyvtári informatika” tematikai egységben az ismeretek/fejlesztési követelmények között a következő szellemi alkotásokhoz kapcsolódó ismeret/fejlesztési követelmény szerepel: „Bibliográfiai hivatkozás, forrásfelhasználás. Bibliográfiai hivatkozás önálló készítése. Idézés jelölése. A szerzői jogi vonatkozások megértése. Forrásjegyzék összeállítása.”		
			9-10. évfolyam Az „5. Az információs társadalom, 5.1. Az információkezelés jogi és etikai vonatkozásai” tematikai egységben az ismeretek/fejlesztési követelmények között a következő szellemi alkotásokhoz kapcsolódó ismeret/fejlesztési követelmény szerepel: „Szerzői jogi alapfogalmak. Az infokommunikációs publikálási szabályok megismerése. A szerzői jog, szerzői alkotás. A szerzőt megillető jogok, személyhez fűződő jogok, vagyoni jogok. A szabad információhoz jutás igénye. Az információval kapcsolatos műveletek ismerete (másolás, terjesztés, reprodukálás, forgalmazás, felhatalmazás, előadás). Védelmi idő, közkincs, szabad felhasználás fogalmának ismerete. Az infokommunikációs publikálási szabályok megismerése. A publikáció típusának megfelelő szabályok megbeszélése, értelmezése.” A „6. Könyvtári informatika” tematikai egységben az ismeretek/fejlesztési követelmények között a következő szellemi alkotásokhoz kapcsolódó ismeret/fejlesztési követelmény szerepel: „Bibliográfiai hivatkozás, forrásfelhasználás. Bibliográfiai hivatkozás önálló készítése folyóiratcikkekről. Az interneten megjelent források hivatkozási technikájának megismerése, segítséggel való alkalmazása. Hivatkozásjegyzék, irodalomjegyzék készítése. Forráshasználton alapuló munkákban való pontos hivatkozás. Az információk feldolgozásának és az új szellemi termék létrehozásának gondolati és technikai műveleteinek alkotó és etikus alkalmazása.”	9-10. évfolyam Az „5. Az információs társadalom, 5.1. Az információkezelés jogi és etikai vonatkozásai” tematikai egységben az ismeretek/fejlesztési követelmények között a következő szellemi alkotásokhoz kapcsolódó ismeret/fejlesztési követelmény szerepel: „Szerzői jogi alapfogalmak. Az infokommunikációs publikálási szabályok megismerése. A szerzői jog, szerzői alkotás. A szerzőt megillető jogok, személyhez fűződő jogok, vagyoni jogok. A szabad információhoz jutás igénye. Az információval kapcsolatos műveletek ismerete (másolás, terjesztés, reprodukálás, forgalmazás, felhatalmazás, előadás). Védelmi idő, közkincs, szabad felhasználás fogalmának ismerete. Az infokommunikációs publikálási szabályok megismerése. A publikáció típusának megfelelő szabályok megbeszélése, értelmezése.” A „6. Könyvtári informatika” tematikai egységben az ismeretek/fejlesztési követelmények között a következő szellemi alkotásokhoz kapcsolódó ismeret/fejlesztési követelmény szerepel: „Bibliográfiai hivatkozás, forrásfelhasználás. Bibliográfiai hivatkozás önálló készítése folyóiratcikkekről. Az interneten megjelent források hivatkozási technikájának megismerése, segítséggel való alkalmazása. Forráshasználton alapuló munkákban való pontos hivatkozás. Az információk feldolgozásának és az új szellemi termék létrehozásának gondolati és technikai műveleteinek alkotó és etikus alkalmazása.”	9-10. évfolyam Az „5. Az információs társadalom, 5.1. Az információkezelés jogi és etikai vonatkozásai” tematikai egységben az ismeretek/fejlesztési követelmények között a következő szellemi alkotásokhoz kapcsolódó ismeret/fejlesztési követelmény szerepel: „Szerzői jogi alapfogalmak. Az infokommunikációs publikálási szabályok megismerése A szerzői jog, szerzői alkotás. A szerzőt megillető jogok, személyhez fűződő jogok, vagyoni jogok. Az infokommunikációs publikálási szabályok megismerése. A publikáció típusának megfelelő szabályok megbeszélése, értelmezése.” A „6. Könyvtári informatika” tematikai egységben az ismeretek/fejlesztési követelmények között a következő szellemi alkotásokhoz kapcsolódó ismeret/fejlesztési követelmény szerepel: „Bibliográfiai hivatkozás, forrásfelhasználás. Bibliográfiai hivatkozás önálló készítése folyóiratcikkekről. Az interneten megjelent források hivatkozási technikájának megismerése, segítséggel való alkalmazása. Hivatkozásjegyzék, irodalomjegyzék készítése. Forráshasználton alapuló munkákban való pontos hivatkozás. Az információk feldolgozásának és az új szellemi termék létrehozásának gondolati és technikai műveleteinek alkotó és etikus alkalmazása.”		

Tantárgy	Általános isk. 1-4	Általános isk. 5-8	Gimnázium 9-12	Gimnázium 7-12	Gimnázium 5-12	Szakközép 9-12	Szakiskolák
MAGYAR NYELV ÉS IRODALOM tantárgy (A. és B. verzió is) (Szakiskoláknál: KOMMUNIKÁCIÓ – MAGYAR NYELV ÉS IRODALOM (KOMA) tantárgy)			A "Szövegértés, szövegalkotás" tematikai egységben az ismeretek/fejlesztési követelmények között a következő szellemi alkotásokhoz kapcsolódó ismeret/fejlesztési követelmény szerepel: Az anyaggyűjtés módjai írott és nem írott források felhasználásával, az idézés szabályai. Önálló, több forrástípusra is kiterő könyvtári anyaggyűjtés (katalógus- és adatbázis-használat, forráskiválasztás, visszakeresést biztosító jegyzetelés) és az információknak a feladatnak megfelelő alkotó és etikus felhasználása. Pontos forrásmegjelölés. Az esszé típusai, jellemzői, az esszéírás folyamata. A tanulmány, az értekezés jellemzői, kidolgozásának állomásai. Néhány, gyakoribb internetes szöveg szerkezetének, megjelenésének, közlési szándékának megfigyelése, a tapasztalatok felhasználása a szövegbefogadáskor, az internetes szövegek nyilvánosságának kérdése, etikája. Internetes szövegalkotási gyakorlatok (pl. szöveges adatbázis, forrásjegyzék összeállítása, fórum, blogbejegyzés írása).	7-8. évfolyam Az „Írás, fogalmazás” tematikai egységben az ismeretek/fejlesztési követelmények között a következő szellemi alkotásokhoz kapcsolódó ismeret/fejlesztési követelmény szerepel: „A kommunikációs céloknak megfelelő papíralapú és elektronikus szövegek írása. Forrásjegyzék önálló elkészítése, az idézés pontos jelölése.” 9-10. évfolyam A „Szövegértés, szövegalkotás” tematikai egységben az ismeretek/fejlesztési követelmények között a következő szellemi alkotásokhoz kapcsolódó ismeret/fejlesztési követelmény szerepel: „Az anyaggyűjtés módjai írott és nem írott források felhasználásával, az idézés szabályai. Önálló, több forrástípusra is kiterő könyvtári anyaggyűjtés (katalógus- és adatbázis-használat, forráskiválasztás, visszakeresést biztosító jegyzetelés) és az információknak a feladatnak megfelelő alkotó és etikus felhasználása. Pontos forrásmegjelölés.” „Néhány, gyakoribb internetes szöveg szerkezetének, megjelenésének, közlési szándékának megfigyelése, a tapasztalatok felhasználása a szövegbefogadáskor, az internetes szövegek nyilvánosságának kérdése, etikája. Internetes szövegalkotási gyakorlatok (pl. szöveges adatbázis, forrásjegyzék összeállítása, fórum, blogbejegyzés írása).”	7-8. évfolyam Az „Írás, fogalmazás” tematikai egységben az ismeretek/fejlesztési követelmények között a következő szellemi alkotásokhoz kapcsolódó ismeret/fejlesztési követelmény szerepel: „A kommunikációs céloknak megfelelő papíralapú és elektronikus szövegek írása. Forrásjegyzék önálló elkészítése, az idézés pontos jelölése.” 9-10. évfolyam A „Szövegértés, szövegalkotás” tematikai egységben az ismeretek/fejlesztési követelmények között a következő szellemi alkotásokhoz kapcsolódó ismeret/fejlesztési követelmény szerepel: „Az anyaggyűjtés módjai írott és nem írott források felhasználásával, az idézés szabályai. Önálló, több forrástípusra is kiterő könyvtári anyaggyűjtés (katalógus- és adatbázis-használat, forráskiválasztás, visszakeresést biztosító jegyzetelés) és az információknak a feladatnak megfelelő alkotó és etikus felhasználása. Pontos forrásmegjelölés.” „Néhány, gyakoribb internetes szöveg szerkezetének, megjelenésének, közlési szándékának megfigyelése, a tapasztalatok felhasználása a szövegbefogadáskor, az internetes szövegek nyilvánosságának kérdése, etikája. Internetes szövegalkotási gyakorlatok (pl. szöveges adatbázis, forrásjegyzék összeállítása, fórum, blogbejegyzés írása).”		
(MŰVÉSZETEK) MOZGÓKÉPKULTÚRA ÉS MÉDIAISMERET tantárgy			Az „A média társadalmi szerepe, használata, Médiaetika, médiaszabályozás” tematikai egységben az ismeretek/fejlesztési követelmények között a következő szellemi alkotásokhoz kapcsolódó ismeret/fejlesztési követelmény szerepel: „8/3. Annak a kérdésnek disputa formában való megvitatása, hogy miért van kiemelt jelentősége egy adott ország médiatörvényének a nyilvánosság- és demokrácia-felfogás szempontjából. (Kitérve olyan kulcskérdésekre, mint pl.: szerzői jogok, nemzetközi és nemzeti jog hatálya, gyermekvédelem, szankcionálás, értéktámogatás, tulajdonkoncentráció.)” „8/7. Az e-szolgáltatások (pl.: e-kereskedelem, e-bankolás, e-igazgatás) igénybevétele a szerzői és személyiségi jogi normák ismeretében.”	Az „A média társadalmi szerepe, használata, Médiaetika, médiaszabályozás” tematikai egységben az ismeretek/fejlesztési követelmények között a következő szellemi alkotásokhoz kapcsolódó ismeret/fejlesztési követelmény szerepel: „8/3. Annak a kérdésnek disputa formában való megvitatása, hogy miért van kiemelt jelentősége egy adott ország médiatörvényének a nyilvánosság- és demokrácia-felfogás szempontjából. (Kitérve olyan kulcskérdésekre, mint pl.: szerzői jogok, nemzetközi és nemzeti jog hatálya, gyermekvédelem, szankcionálás, értéktámogatás, tulajdonkoncentráció.)” „8/7. Az e-szolgáltatások (pl.: e-kereskedelem, e-bankolás, e-igazgatás) igénybevétele a szerzői és személyiségi jogi normák ismeretében.”	Az „A média társadalmi szerepe, használata, Médiaetika, médiaszabályozás” tematikai egységben az ismeretek/fejlesztési követelmények között a következő szellemi alkotásokhoz kapcsolódó ismeret/fejlesztési követelmény szerepel: „8/3. Annak a kérdésnek disputa formában való megvitatása, hogy miért van kiemelt jelentősége egy adott ország médiatörvényének a nyilvánosság- és demokrácia-felfogás szempontjából. (Kitérve olyan kulcskérdésekre, mint pl.: szerzői jogok, nemzetközi és nemzeti jog hatálya, gyermekvédelem, szankcionálás, értéktámogatás, tulajdonkoncentráció.)” „8/7. Az e-szolgáltatások (pl.: e-kereskedelem, e-bankolás, e-igazgatás) igénybevétele a szerzői és személyiségi jogi normák ismeretében.”		
TÖRTÉNELEM, TÁRSADALMI, ÁLLAM-POLGÁRI ÉS GAZDASÁGI ISMERETEK		„Az első ipari forradalom feltalálói és találmányai, gazdasági, társadalmi és életmódbeli hatásai. Felfedezők, feltalálók. A természetformálás és átalakítás hatásai. Közlekedés, úthálózat, hírközlés.” „A technikai változások bemutatása a közlekedési és hírközlési eszközökön keresztül. (Pl. Edison találmányai, Pasteur felfedezése, vagy a vízi közlekedés a vitorlástól a gőzhajóig.)” „Beszámoló készítése például a Larousse és az internet segítségével (pl. a technikai találmányokról, beleszöve a magyar tudósok, feltalálók tevékenységét is).”	„Önálló információgyűjtés különböző médiumokból. (Pl. az ipari forradalom második szakaszának feltalálói és találmányai.)”	Az „A globalizálódó világ teremtette új kihívások és Magyarország ” tematikai egységben az ismeretek/fejlesztési követelmények között a következő szellemi alkotásokhoz kapcsolódó ismeret/fejlesztési követelmény szerepel: „Kritikai gondolkodás: Erkölcsei kérdéseket felvető élethelyzetek felismerése, bemutatása (pl. a fogyasztói társadalom és a környezetvédelem kapcsolatának feltárásakor, információhoz való jog - szerzői és személyiségi jogok - társadalmi felelősség).”	Az „A globalizálódó világ teremtette új kihívások és Magyarország ” tematikai egységben az ismeretek/fejlesztési követelmények között a következő szellemi alkotásokhoz kapcsolódó ismeret/fejlesztési követelmény szerepel: „Kritikai gondolkodás: Erkölcsei kérdéseket felvető élethelyzetek felismerése, bemutatása (pl. a fogyasztói társadalom és a környezetvédelem kapcsolatának feltárásakor, információhoz való jog - szerzői és személyiségi jogok - társadalmi felelősség).”	Az „A globalizálódó világ teremtette új kihívások és Magyarország ” tematikai egységben az ismeretek/fejlesztési követelmények között a következő szellemi alkotásokhoz kapcsolódó ismeret/fejlesztési követelmény szerepel: „Kritikai gondolkodás: Erkölcsei kérdéseket felvető élethelyzetek felismerése, bemutatása. Érvek gyűjtése a feltevések mellett és ellen, az érvek kritikai értékelése. (Pl. a tudomány fejlődésének határai – klónozás, génmanipuláció, nemzetközi terrorizmus, a közösségi hálók és a valóságshow –k társadalmi hatásai, az információhoz való jog - szerzői és személyiségi jogok - társadalmi felelősség).”	
FIZIKA tantárgy		„A témához kapcsolható magyar tudósok keresése, munkásságuk bemutatása internetes adatgyűjtés alapján.”	„A magyar és európai azonosságtudat erősítése a feltalálók munkájának (Jedlik, Bláthy, Zipernowsky, Déri) megismerésén keresztül.” „Az elektromossággal kapcsolatos felfedezések szerepe az ipari fejlődésben; magyar találmányok szerepe az iparosodásban (Ganz); a Széchenyi-család szerepe az innováció támogatásában és a modernizációban.” EMELT FIZIKA tantárgy: „Tudomány- és technikatörténet: Jedlik Ányos, Siemens szerepe. Ganz, Diesel mozdonya. A transzformátor magyar feltalálói.”	FIZIKA tantárgy „A magyar és európai azonosságtudat erősítése a feltalálók munkájának (Jedlik, Bláthy, Zipernowsky, Déri) megismerésén keresztül.” „Az elektromossággal kapcsolatos felfedezések szerepe az ipari fejlődésben; magyar találmányok szerepe az iparosodásban (Ganz); a Széchenyi-család szerepe az innováció támogatásában és a modernizációban.” EMELT FIZIKA tantárgy: „Tudomány- és technikatörténet: Jedlik Ányos, Siemens szerepe. Ganz, Diesel mozdonya. A transzformátor magyar feltalálói.”	FIZIKA tantárgy: „A magyar és európai azonosságtudat erősítése a feltalálók munkájának (Jedlik, Bláthy, Zipernowsky, Déri) megismerésén keresztül.” „Az elektromossággal kapcsolatos felfedezések szerepe az ipari fejlődésben; magyar találmányok szerepe az iparosodásban (Ganz); a Széchenyi-család szerepe az innováció támogatásában és a modernizációban.” EMELT FIZIKA tantárgy: „Tudomány- és technikatörténet: Jedlik Ányos, Siemens szerepe. Ganz, Diesel mozdonya. A transzformátor magyar feltalálói.”	FIZIKA tantárgy: „A magyar és európai azonosságtudat erősítése a feltalálók munkájának (Jedlik, Bláthy, Zipernowsky, Déri) megismerésén keresztül.” „Az elektromossággal kapcsolatos felfedezések szerepe az ipari fejlődésben; magyar találmányok szerepe az iparosodásban (Ganz); a Széchenyi-család szerepe az innováció támogatásában és a modernizációban.”	
KÉMIA tantárgy		„Tudomány, technika, kultúra vonatkozásában a tudomány, a tudósok tisztelete, oksági összefüggések felismerése, megértése. A tanuló hitének erősítése abban, hogy ön maga is képes problémákat, ellentmondásokat észrevenni és megérteni. Annak belátása, hogy alap kutatások nélkülözhetetlenek a technika, az orvostudomány fejlődéséhez. Hevesy György korszakalkotó módszere kapcsán a magyar tudósok eredményeinek megmutatása.”	EMELT KÉMIA tantárgy: „A kémia mint természettudomány. A véletlen és a következetes, kitartó kutatómunka szerepe a felfedezések és a találmányok történetében. [...] Alkimisták véletlen felfedezései (pl. foszfor, porcelán), Scheele, Cavendish, Oláh György és/vagy más kémikusok munkássága, felfedezései, pl. a Perkin-ibolya és az indigó (Baeyer) előállítása, a polietilén előállítása, a nejlón kifejlesztése. Pasteur: „A szerencse a felkészült elmének kedvez”. Az áltudományok közös jellemzőinek összegyűjtése”	KÉMIA tantárgy: „A gyufa feltalálásának története, Irinyi János munkássága. [...] A dinamit története. Alfred Nobel. [...] Oppenheimer, magyar tudósok szerepe az első atombomba elkészítésében.” EMELT KÉMIA tantárgy: „Hogyan dolgoznak a kémikusok? Tudósok és feltalálók a kémiában. A nagy felfedezések és a nagy tévedések tanulságai. Az eredmények rendszerezésének és közlésének jelentősége. A tudós és a feltaláló erkölcsi felelőssége. Szabadalmi jog.” „Nagy tudósok nagy tévedései (pl. Newton, Lavoisier, Berzelius). A nagy rendszerezők munkássága (pl. Lavoisier, Berzelius és Mengyelejev). Haber és a vegyi hadviselés. Teller Ede és a hidrogénbomba. Idézetek az MTA etikai kódexéből. Híres szabadalomjogi viták (pl. Glauber: „Furni Novi Philosophici” c. könyve megírásának körülményei, a kokszyártás története, Leblanc szódagyártási szabadalma), perek és ésszerű kompromisszumok (pl. Hall és Heroult: alumínium elektrolízissel való előállítása; Castner és Kellner: higanykatódos nátrium-klorid-oldat elektrolízis; Perkin és Caro: alizarin ipari előállítása). Az alumínium első előállítójáról folyó vita. A Solvay-konferenciák és a Nobel-díj hatása a természettudomány fejlődésére.”	KÉMIA tantárgy: „A gyufa feltalálásának története, Irinyi János munkássága. [...] A dinamit története. Alfred Nobel. [...] Oppenheimer, magyar tudósok szerepe az első atombomba elkészítésében.”	KÉMIA tantárgy: „Magyar tudósok, feltalálók szerepének értékelése az élő szervezetek és a kémiai energiát hasznosító berendezések energiaátalakító folyamataiban.” „Magyar tudósok, feltalálók szerepe (pl. a sejtek oxidációs folyamatai: Szent-Györgyi Albert).” „Magyar tudósok jelentőségének értékelése a kémiai eredmények megszületésében. Magyar tudósok eredményei az atommaggal kapcsolatos jelenségekkel összefüggésben (pl. Szilárd Leó, Hevesy György, Teller Ede).”	